

JAVASLAT

Erdős Géza Munkácsy díjas festőművész munkássága

a Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Ozori Magdolna

Kelt: Pomáz, 2024. május. 3.

a javaslattevő aláírása:

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve, címe:

Pomáz Barátai Társaság 2013 Pomáz, Luppá Vidor utca 2.

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: *Ozorai Magdolna*

Levelezési cím: [REDACTED]

Telefonszám: [REDACTED]

E-mail cím: [REDACTED]

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: ***Erdős Géza Munkácsy díjas
festőművész munkássága***

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: (csak egy jelölhető)

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	
-

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: *Pomáz*

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési
-

a javaslattevő aláírása:

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Erdős Géza (Bp, 1910 szept 27.- Pomáz 1964. dec.31) - Munkácsy díjas festőművész munkássága

Erdős Géza Rezső (1877–1936) tanító és Hogl Mária Franciska (1879–1946) tanítónő fia. Munkácsy díjas festőművész (1958) Szüleivel Budán lakott, ott járt elemi iskolába, majd gimnáziumba. Már gimnazistaként rendszeresen járt akvarellezni a Tabánba. Tanulmányait Bosznay István, majd Rudnay Gyula növendékeként 1928-1933 között végezte a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán, rajztanári oklevelének megszerzése után 1935-37-ben Rudnay tanársegéde. Rudnayn kívül Egry Józsefnek volt nagy hatása művészi fejlődésére. 1938-ban családot alapított. Felesége: Kelen Márta rajztanárnő volt. Házasságukból hat gyermek született. Pályáját a háború és a hadifogság törte ketté. Fogságból való szabadulását követően 1946-ban települt Pomázra a festői Meselia oldalába, akkor már népes családjával. Művészi elvei nem egyeztek a Rákosi korszak elvárásaival, ezért 1955-ig nem alkotott. 1938-tól 1957-ig középiskolai, 1957-től haláláig a Képző- és Iparművészeti gimnázium tanára.

1955-ben – hét év szünet után – visszatér a művészeti közéletbe. Még 1955 nyarán eltölt néhány hetet a Sárospataki Alkotóházban, és ettől kezdve folyamatosan jelen van a kiállító művészek között. Aktív tagja a Képzőművészeti Alapnak, rendszeresen szerepel különböző tárlatokon, és 1958-ban újra önállóan mutatkozik be a Derkovits-teremben. Megkapja a Munkácsy-díjat. Ugyanebben az évben több hetet tölt Leningrádban és a Fekete-tenger mellett.

A következő években folyamatosan dolgozik, nagy tervei vannak. Végre megengedheti magának, hogy családi házát kis műteremmel bővítse, ennek az élménynek köszönhetők Mészoltás és A műterem építése című képei. Újabb, immár egész életművét felölelő kiállításra készül, ebben azonban 1964 utolsó napján bekövetkező halála megakadályozza.

1924-ben a Műbarátnál, 1948-ban a Népművelési Központban, 1958-ban a Derkovits Teremben, 1959-ben a Kulturális Kapcsolatok Intézetében volt gyűjteményes kiállítása. Festményei több külföldi kiállításon is szerepeltek. Impresszionisztikus tájképei és figurális kompozíciói közül a Magyar Nemzeti Galéria több művét őrzi.

Pomázon 1967-ben emlékkiállítást rendeztek műveiből.

Erdős Géza végső nyughelye a pomázi katolikus temetőben van felesége és tragikusan korán elhalt fia mellett.

Elismerései:

- *Budapest festészeti ösztöndíja (1936)*
- *A Szinyei Merse Pál Társaság díja (1938)*
- *Munkácsy-díj (1958)*

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Erdős Géza alkotó korszakának jelentős részét töltötte Pomázon. Leszármazottai ma is itt élnek. Festészetében a környék tájai is megjelennek. A festői munkásságát művészettörténeti szakirodalom számontartja. Művei főként impresszionista jellegű tájképek és figurális kompozíciók. Számos művét őrzi a Magyar Nemzeti Galéria 1958-ban Munkácsy díjjal tüntették ki.

a javaslattevő aláírása:

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források stb.)

Források:

- *Művészet, 1965 (6. évfolyam, 1-12. szám)1965 / 6. szám*
- *Magyar Életrajzi Lexikon 1. kötet, A-K (1967)*
- *Műterem, 1958 (1. évfolyam, 1-12. szám)1958-05-01 / 5. szám*
- *Szabad Nép, 1948. szeptember (6. évfolyam, 200-225. szám)1948-09-29 / 224. szám*
- *Népszava, 1959. április (87. évfolyam, 76–100. sz.)1959-04-12 / 85. szám*
- *Ujság, 1942. december (18. évfolyam, 273-296. szám)1942-12-03 / 275. szám*
- <https://erdosgeza.wordpress.com/>
- https://www.kieselbach.hu/muvesz/erdos-geza_2211
- https://hu.wikipedia.org/wiki/Erd%C5%91s_G%C3%A9za
- <https://opac-nevter.pim.hu/record/-/record/PIM99340>
- <https://budapestaukcio.hu/erdos-geza/festo>

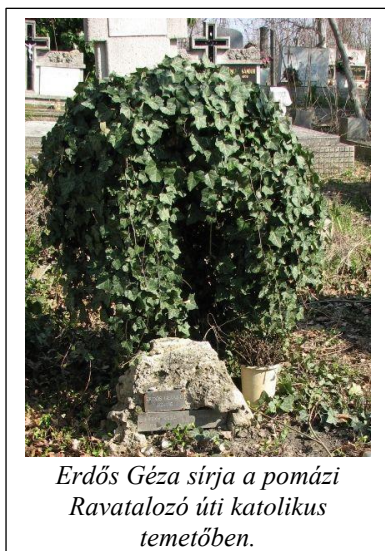
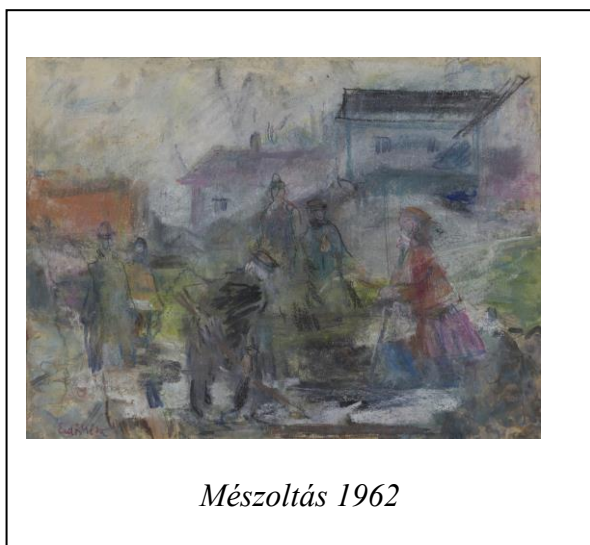
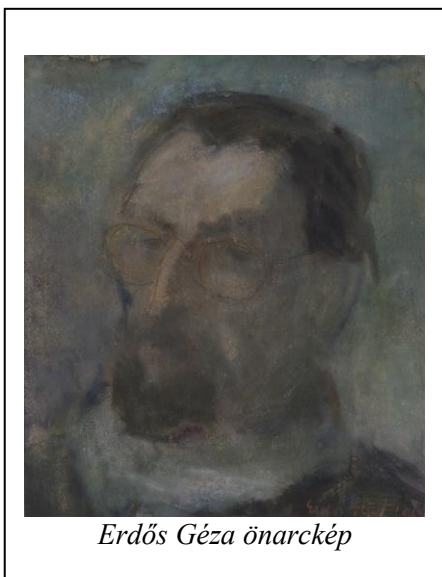
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe (ha van):

.....
Kelt: Pomáz, 2024. május. 3.

a javaslattevő aláírása:

III. KÖTELEZŐ MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Fényképek

a javaslattevő aláírása:

Kiállítás katalógus 1959

3 sz. melléklet: - Hungarikum törvénynek való megfeleltetés

Erdős Géza festői munkásságát művészettörténeti szakirodalom számontartja. Művei főként impresszionista jellegű tájképek és figurális kompozíciók. Számos művét őrzi a Magyar Nemzeti Galéria 1958-ban Munkácsy díjjal tüntették ki.

A fenti mellékleteket csatoltam:

Név	Típus	Méret
 u2_5_16 Erdős_Geza_sírja.jpg	JPG fájl	92 KB
 onarckep_1964.jpg	JPG fájl	2 016 KB
 meszoltas_1962.jpg	JPG fájl	2 258 KB
 Erdős_család_háza_Pomázon.jpg	JPG fájl	1 213 KB
 a_muterem_epitese_1963.jpg	JPG fájl	2 229 KB

Kelt: Pomáz, 2024. május 3.

a javaslattevő aláírása:

3. sz. melléklet az Pomázi Települési Értéktárba való javaslatételhez:

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT*

Alulírott hozzájárulok, hogy az általam készített és lentebb felsorolt a

„Erdős Géza Munkácsy díjas festőművész munkássága”
című települési értéktárba való javaslatételhez illetve a lentebb *csatolt Dokumentumokat és fényképeket* a **Pomázi Települési Értéktár Bizottság**, (valamint a Pest Megyei Értéktár vagy ahhoz kapcsolódó intézmény, szervezet) korlátlanul, bármikor térítés- és díjmentesen felhasználhassa, nyilvánossá tegye a helyi értékek adminisztrációja, archiválása, dokumentálása és népszerűsítése céljából.

Kelt: Pomáz, 2024. május. 3.

** A hozzájáruló nyilatkozat nem visszavonható!*

a javaslattevő aláírása: